

„ELŐRE“

Szerkeszti: Haraszty Lajos.

A nő korunkban.

A XIX-ik század egyik hatalmas vívmánya az, hogy a nők középiskolai készültséggel egyetemet végezve oly pályákra nyerhetnek képesítést, melyek eddig ellőttük zárva valának. — Az első leánygimnázium megnyitása Budapesten a magyar kultúra nagy haladását jelentette.

Hisz a nő a teremtés legistenibb remeke és ugyanannyi joga van a világhoz, az élethez, mint a férfinak, miért akarnók ezt tehát elvitatni? Talán azért, mert a *gyöngébb-nemhez* tartozóknak nevezzük őket? — Jusson eszünkbe, hogy mi neveltük őket úgy örök idők óta, a mi behatásunk és bebeszélésünk folytán lettek azzá; mi akartuk úgy, hogy mi maradhassunk az erősek: a teremtés urai. — Ez éppen ellenkezőleg is történhetett volna. Hogy miért nem történt úgy, örökre megfejthetetlen rejtély marad. De hogy a nőt a teremtés nem rendelte gyöngébbnek, amellet bizonyítanak egyenjogúsági törekvéseik és az, hogy az ellőttük eddig is nyitva álló pályákon derekasan megállották helyüket.

Miért legyen tehát a nő — ha ez nem állana szellemi fejlettségével arányban — csak elemi-iskolai nevelési pályára kényszerítve, hol minden szorgalma és tudása mellett is tán csak éppen a mindennapi szükségletet képes beszerezni s hol el van zárva előle a tudományos értékben, elismerésben, s egyszersmind a jólétben való emelkedésének még a lehetősége is. Miért legyen csak postai, távírói, vagy vasuti szolgálatra kárhóztatva, s miért hervadjon el valamely pénzintézet fülledt irodájában száraz üzleti könyveket vezetve? — Miért legyen megfosztva attól, hogy hajlamát követve, mint tanár, serdültebb leányokat tanítson, mint orvosnői betegeket gyógyítson, vagy mint gyógyszerész, a szenvedő emberiség számára enyhítő balsamokat készítsen? — Vagy miért ne követhetné szíve vágyát, lelke törekvését? A nőben van mindig annyi életrelátás — több, mint a férfiban — hogy megtudja ítélni, mi felel meg valójának legjobban.

Ha a fentebb említett pályákon eddig nem állotta útját a nő a férfi haladásá-

nak; ha nem gátolta, hogy a férfi nagy készütségével és tetterejével magas társadalmi állásokra küzdje fel magát: — úgy ezután sem fog a férfi törekvéseinek útjában állani. — Egy dolog azonban bizonyos s ez az, hogy a nő eléje fog kerülni sok oly férfiúnak, ki eddig féltudással és kevés készütséggel is boldogult.

A nő, ha tudományos pályára készül, ambícióval tanul. A statisztikai adatok is bizonyítják, hogy a leányok sokkal szorgalmasabbak a fiúknál.

A nők sokkal nagyobb készütséggel mennek az egyetemre, mint a férfitanulók legnagyobb része, — mert a nőben több a kitartás, a szorgalom és szívósság, mint a férfiban.

Azon nők közül, kik oly iskolákat végeznek, melyekben valami életpályához szükséges kvalifikációt lehet megszerezni, legfeljebb 10% a gyöngye; a többi kevés kivétellel mind eminnens. Ellenben a fiúknál ez megfordítva áll.

Nem érhetné nagyobb szégyen a férfiakat, mint felülmúlva látni magokat az ugyanazon intézetet végzett nőktől képzettség, alaposság, szorgalom és olvasottság dolgában. Ez a körülmény azonban hasznukra válnék, amennyiben fokozná az alaposságra való törekvést és erélyt; ösztönül szolgálna arra, hogy a nőkkel nemes versenyre keljenek.

A nő és férfi egymással versenyez... Hja, a romantika lejárt. Most olyan korban élünk, hogy a nő is tevőleges részt vesz a létért való küzdelemben. Egymás mellett harcolunk a kiválóbbságért, az előrehaladásért, az életért. S ha majd mindannyian szellemileg és társadalmilag egyenlők leszünk és mindenkit tehetősége és kiválósága szerint fognak méltányolni, talán ismét elkövetkezik egy újabb romantika boldog korszaka.

Apród.



Margit koszorújából.

*Oh nézd a holdnak képe most
Mint reng lent a tapon, —
Lelkemben képed éppen így,
Ily játszva ringatom.*

*S hallod a mint hab habra kél?
Mily szépen zeng a tó.
Mint egy szerelmes költemény:
A rím szint' hallható.*

*No lásd lelkemben éppen így
Kél sok, sok érzelem,
S a mint körülted ringanak,
Egy szép kis dal terem.*

Dutka Ákos.

Régi mese.

Örményi A.

I.

Kijött a varróból. Megigazította fején a pipiske-kalapot. Társnői rávihogtak:

— Nézd, még mindig ott van.

— De hogy is lehet valaki olyan bamba! — És nevetgélve távoztak.

Az a „valaki“ fejére huzta kalapját. A lányok hátranéztek és tovább vihogtak. Ő pedig hazament és írt egy lírai költeményt.

II.

— Margit?

— Nos?

— Siessünk. Már Mici vár, oszt tudod milyen mérges a —

Az egyik lány: Margit a tükör előtt állott. A másik már felöltözve az ajtóban várta.

— Liza te!

— No mi a? Siess már!

— Milyen furcsa volna, ha most betoppanna!

— Ugyan hagyd el már. Nem mer az még rád se nézni.

— Te, igazán ő írta? . . . »Igric« van aláírva. Mi az?

— Mit tudom én! Ejnye de furcsa vagy ma!

— Nos mehetünk. De várj csak.

Odament az asztalhoz. Az asztalon egy képes szépirodalmi lap volt. Felpozta és elkezdett belőle szavalni:

*Mindenkinek van virága,
Csak én vagyok árva, . . .*

Mért is vagyok gyáva!

Azután betette az újságot. És eltávoztak.

III.

Az utcán nem járt senki. Alkonyat volt. Az egész világ mintha egy másodpercre hihalt volna. De nem. Most két alak fordul be a sarkon. Közelednek.

— Itt laknak. — mondja László egy kis földszintes ház előtt.

— Poétikus ház. Mert ő lakik benne.

— Talán itthon is van . . .

És csakugyan belülről egészséges leánykacagás hallatszott. Az ablak nyitva volt. A májusi légben tisztán szűrődött le a hang. László és Ferenc megállottak. Egy lány női hang szólalt meg most bent:

— Énekeld el mégegyszer, Margit.

És egy tiszta gyermekhang rezgettette meg a párázatot:

Nem búsulok van már nékem szeretőm.
Szüret után lesz nékem az esküvőm . . .

- László!
— Nos?
— Akarod, hogy ő is művész legyen?
— Mint mi? kérdé gyorsan László.
— Elég csinos hangja van. Az alakja is kedves. S nekem is van egy kis befolyásom a színi-iskolában. Ha egy pár darabra betanítanók . . .
— A te zongorajátékod mellett? És odajárna hozzánk tanulni?
— Hát mért ne? Valamelyik színház szerződtetné. Várj, bemegyek, beszélék az anyjával.
És befordult a kapun.

IV.

— — — És odajárt tanulni. László rendszerint nem volt otthon. A művészbárátok hamar megismerték, vidám órákat töltött velők. Természetesen egész beletalált a bohém-életbe. Nem gondolt senkire, semmire. Csak az előtte lebegő álmokképre: a dicsőségre, a hírnévre. Édes anyja persze nem tudott semmit, semmiről. Ő is csak a fényt látta: a dicsőséget, a hírnevet. No meg a lánya boldogságát . . . És Margit emelkedett. Társnői már csak félve köszöntötték; félték, hogy nem fogadja. De ő jószívű volt, rendesen fogadta. Kivéve, ha nem vette őket észre. Ilyenkor mindig egy mecénásával sétált. De ha magába ment, még szóba is állott velők . . . Külömben sok dolga volt. László operettet írt, Ferenc zenét szerzett hozzá. Ebben fog először fellépni; ezt kell tanulnia. Première, első fellépés, — hír, taps, dicsőség, koszorú. Lászlót külömben alig látja otthon. A múltkor megszólította. László hebegett, ő pedig ránevetett.

— Mondja csak László, mért fél tőlem?

László tovább hebegett, Margit még jobban kacagott. És Ferenc karjába öltve kezét, nevetve távozott:

— Hogy lehet valaki ilyen gyáva!

V.

A színháznál folynak a próbák. A kisasszonynak nagy sikert jósolnak. És az operett is szép. Valami középkori romantikus történet. Igaz, hogy nagyon érzelgős, csupa szerelem, csalódás, édes-kés indulatok, — ennyi az egész. Vigan csengő versek is vannak benne. De ki-nek kell az manapság? Mit ér az, ha nincs benne . . . No de hagyjuk! Majd megmenti a hangulatot a betét. Ezt

titokban csinálják: László nem is tud róla. Igaz, hogy nem tartozik a történethez, de van benne . . . No de hagyjuk!

Az udvarlók már nem mind csak a mecénások. Vagyis a tisztek mind mecénásokká lettek. Folyik a próba nappal, folyik a pezsgő este. És László? . . . Ő tudja ezt, ő látja. De hát . . .

. . . Mért is vagyok gyáva! . . .

VI.

Megvolt a fellépés. És csakugyan hír, taps, dicsőség bőven kijutott. De különösen Margitnak. A betétet négyszer ismételtették meg. Színház után nagy lakoma volt. Durrogtak a pezsgős palackok. Kopasz, ősz-fürtű s bajuszú arcok kipirultak. Csupasz-száju, nagyhajú újságírók tomboltak. Margit csakugyan „dicsőségének mámorában úszott.“ Mindenki ott volt, — csak László nem. Ferenc és Margit az asztalfőnél ültek. A harmadik fogásnál megszólította Ferencet Margit:

— Hol van László?

— Nem tudom. Az a fiu szerelmes!

— Vettem észre. De kibe?

— Kegyedbe!

— Igazán? . . . De mért olyan gyáva?

— Nőül is akarja önt venni.

— De hát mért nem nyilatkozik?

Csak nem várja tán, hogy én kérjem meg őt?

— Lehet . . .

VII.

László belépett. Mindenki megéljenezte. Odaült harmadiknak, Margit mellé. Már nem félt. A cigány szomorúan húzta:

Szüret után lesz nékem az . . .

Margit László szemébe nézett. Nem tudom mit olvasott ki onnan. Majd a vállára tette kacsóját:

— Akarja?

László megértette. És elgondolta, hogy ez a lány most minden áron férjhez akar menni. Az mindegy: kihez. És elgondolta, hogy mindamellett ennek a lánynak csak rabság lenne a házasság. Nem tudna úgy élni. Csak megcsalná őt, megcsalná önmagát. És özvegy édes anyjára is gondolt, kinek szíve bánatában még . . . Sokat gondolhatott, mert csak későn válaszolt. Megtört hangon mondá:

— Nem.

— Hát nem szeret?

— De, végzetlenülül. És épp ezért nem!

Csak ők hárman hallották a párbeszédet. De Margit dühös lett. Egy férfi,

akinek ő nem kell! Enyelegve folytatta:
— Hiszen nem kell azért éppen . . .
elvenni.

László megnézte óráját.
— Bocsánat, késő van, távoznom
kell. — Udvariisan köszönt és elment.
Margit meg kacagva szólt oda Ferenc-
hez:

— Hogy lehet valaki ilyen gyáva!
Majd egy öreg urat átölelve, gondol-
kozva mondá:

— Voltaképen, — annál jobb!



Feledés az élet.

Feledés az élet.
A múlt semmivé lett,
Ha már a szép jelen
Lelkünk előtt terem.

Feledés az élet.
Az örök természet
Feledésből fátylat
Szó a szív bajának.

Feledés az élet.
Telejt a szív, lélek;
Sárga levél hull a
Bús szomorú múltra.

Őz szól a szél szaván,
— Őn drága jó apám,
Hogy sírodhoz lépek:
Feledés az élet!

Hegedűs N.



Érdekes lelet.

Szerkesztőségünk egyik tagja a minap elmélázva haladt (mint rendesen) az utcán. Lefelé nézett, a földre; az égre fel nem is nézhetett volna, mert esőernyő hiányában a sűrűn permetező cseppek mélytűzű, álmodozó szemeit a való nedves prózaiságára ébresztették volna. Valószínűleg azon gondolkozott, hogy majd egykor belőle is olyan fekete sár válik, mint az, melyet lábával tipor, — midőn valami fehéret lát maga elé hullani. Felveszi, körülnéz s a közeli saroknál egy sötétkéruhás alakot lát befordulni, aki kezében néhány könyvvel libegett el mellette megelőzőleg. Utána siet, hogy találmányát átadja, de a sarkon befordulva mindenkit látott, csak őt nem; a bájos ismeretlen eltűnt. Bájosnak kellett lennie; már csak azért is mert nem látta. — Mit tegyen most? . . . A levél — mert az volt

— nem volt se megcímelve, se leragasztva, elkövette tehát azt az indiszkréciót, hogy elolvasta. Azután pedig elhozta ide. Mi — okosabb mód hiányában — itt közöljük egészen, hátha az is elfogja olvasni, akiknek szól.

Kedves Anikóm!

Végre beteljesült egyetlen, régi óhajom, mely egyszersmind a te és minden leány óhaja. Hogy mi volt ez óhaj, azt hiszem mindjárt kitalálod, hiszen mikor együtt voltunk: mindig erről szóttuk álmainkat . . . s mily sok szép remény töltött el bennünket. Az én vágyaim már beteljesültek, s mindezt álmaim egyetlen: az első bál váltotta be

A jogászok bálja még a farsang derekán volt. — Édes anyám már előzőleg megígérte, hogy — mivel már nagy leány vagyok — e bálra el fog vinni. Elképzelheted, mily türelmetlenül vártam e napot, mert szinte éreztem, hogy talán ennek estéjén dől el életem boldogsága, avagy boldogtalansága. Tudod, mily régen szerettem Józsit és tudtam azt, hogy e bálon „Ő“ is ott lesz biztosan; ez volt az oka, hogy oly izgatottan vártam a bál napját. Ugy remegtem attól, mit e nap hozni fog s mégis oly örömmel, oly boldogan néztem eléje.

Felváradt végre a várcavárt nap! Édes anyámtól ez alkalomra szép fehér ruhát kaptam: egész hosszút . . . Az első hosszú ruha! . . . Egész nap azt próbálgattam, nem volt türelmem semmihez. Nagyon csinos voltam benne. Szívem megdobbant: — vajjon fogok-e így tetszeni — Neki?! . .

Mintha ólom-lábai lettek volna az időnek, olyan lassan haladt a nap. Nagynehzen azonban mégis eltelt, mi szépen felkészülve kocsira ültünk s a bál helyszínére hajtottunk. Mikor oda értünk, már ott várt a kapuban „Ő“ és még egy pár jogász. Egyik karját nyújtá édes anyámnak, „Ő“ pedig nekem s a ruhatárba mentünk, Felöltőmet lesegítette s beléptünk a táncterembe. — Óh, mint dobogott szívem e percben! Minden szem felénk fordult és én azt hittem, hogy szívem legtitkosabb érzelmeit mindenki leolvassa arcáról.

De nemsokáig kellett e keresztüzbennem állanom, mert kíségtettek e zavaromból a zene hangjai. Minden arc kipirult az örömtől. Boldog párok lejtettek el mellettünk, de nem hiszem, hogy valaki boldogabb lett volna nálam. — A zene legelőször csárdást játszott. Hisz tudod, ez az a jó magyar tánc, mely a kedélyeket felvillanyozza, a lelkeket megrészegeti s a melynek ütemeinél az ember úgy érzi, mintha újjászületnék — a hetedik menyországban. Ezt vele táncoltam végig. —

Érezted-e már azt a kéjes gyönyört, midőn karjai közt vagyunk annak, kit szeretiink, csodálunk, kit imádunk. Hogy mit éreztem én e pillanatban, leírni nem lehet. Szemeit, e mélységes szemeket, melyek a jókedvtől csak úgy ragyogtak, re'im függesztette. S e tekintetből megtudtam, hogy a világ legboldogabb teremtése én vagyok; habár ajkunk néma maradt, titkunkat elárulta szemünk. Egész éjjel boldogan mulattunk együtt. Együtt táncoltuk a második négyest (hisz tudod: ez elmaradhatatlan) és a többi táncokat is mind. Én nem láttam senkit, csak „Őt“, az egyetlent, kit oly nagyon, oly hévvel s oly igazán szeretek.

A bál reggelig tartott s nekem mégis oly rövidnek tetszett. Szerettem volna az egész életet vele táncolni keresztül. — De minden mulandó s így a bál is elmúlt. Mi is haza jöttünk „Ő“ egész hazáig kísért bennünket Kicsiny ágyacskában még mindig fülembé csengett a zene s elhaló méla akkordjainál álmodoztam sokáig boldogságom további fejlődéséről. . . .

Pá édes Anikóm, írj te is hamar és sokat. Szerető barátnőd

Ibolya.



GONDOLATOK.

Homonnai Albert.

A társadalom a gyöngé lelkek inkvizitora.

*

Az emberek irigylik a büszke járásuakat és sajnálják a sántát.

*

E földön nagyon sokan élnek a túlvilágból.

*

Hol ketten a vallásról vitatkoznak, mindjárt tudom, hogy egynek sincs igaza.

*

Kik szent és magasztos eszmékért éltük adták, nekünk martirok, az orvosoknak ideg-betegek.

*

Isten önmaga nevetne legjobbat, ha meghallaná, mi mindent nem fognak rá az emberek.

*

Az élet színjáték; rossz színjáték; szerzője nem hiába akar inkognito maradni; találgatják ugyan ki-létét; sokan a mennybéli atyára gyanakszanak; azok istenítik is; e színdarab szereplői és nézői egyszemélyben az emberek; a kritikusok szerepe — ő boldogság! nekünk poétáknak jutott.

*

A szerzők haraguznak a kritikusokra. A Heinék talán ezért nyavalyások.

*

Ha egy drámaíró oly kevéssé tekintené a drámái megokolást, mint az élet, darabját kifityólnék.

*

Némely ember oly kétségbeeséssel kergeti kiesi-nyes céljait, mintha a lét csakugyan nem volna hiábavaló.

*



A te könnyeid.

*A pálma még most messze integet felém ;
Itt küzdök még csak pályám kezdetén.*

*De hogy ne kapam volna már is bért, ne hidd ;
Jutalmam : a Te omló, drága könnyeid.*

*Könnymek, miket a szivedből fakasztok én
És ott csillognak nevem szürke betűjén.*

Nagy Andor.

C S A R N O K.

Mortimer.

Sátánné asszonyság.

(4)

Humoros elbeszélés.

Olyan szilárd léptekkel indult neki, hogy Napóleonnak lehetett volna hinni. Midőn az ajtóhoz ért, hirtelen megállt.

— Aztán várj reám !

Évi elfojtott hangon felelt :

— Csak bátran !

Ádám úr nagyot lélegzett és kopogtatni akart. Aztán mégegyszer visszafordult.

— De nehogy elmenj !

— Ne félj ! Csak kopogtass !

Ádám úr hirtelen elhatározással az ajtóhoz lépett és kopogtatott. Belülről pedig megszólalt egy hang, a szélzúgás és menydörgés vegyüléke, mely dörgött, sivitott egyszerre :

— Ki az ?

Ádám úr úgy érezte, mintha a szívéen találták volna. Lábai megroskadtak, fején másik oldalra billent a cylinder.

— Ki van ott ? Hangzott mégegyszer krescendóban az előbbi hang. Egyidejűleg hirtelen kinyílt az ajtó és a megjelent Sáfránné asszony egy lökessel bellebb lódította Ádám urat :

— Mért nem szól, ha kérdem, ki van ott ! ? Mit akar ? Beszéljen ! Mit áll itt, mint valami szobor ? Feleljen ! Ne tátsa a száját ! Mit akar itt ? Megnémult ?

Sáfránné elzöldült dühében. Mellen ragadta a szerencsétlen férfiút és amúgy istenesen megrázta, hogy a cylinder csak úgy polkázott a feje tetején.

— Ejnye azt a tökmagon hizott mamlasz szentségét kendnek, hát fog itt már egyszer beszélni ! ?

Ádám fejében táncot jártak, orgiát ültek a gondolatok. Azt a néhány szót is, ami a nyelvére került, talán csak úgy rúgták ki tánc közben :

— Tekintetes, nagyságos asszonyom . . . én az Evike kezét jöttem megkérni . . .

Végy elő egy kacagó ábrázatot Leander karrikaturái közül és akkor elképzelheted a mosolyt, mely e szavakra Sáfránné ajkait trónjává avatta :

— Igazán? Ha szabad tudnom, tulajdonképen kihez van szerencsém?

Ádám úr büszkén kiegyenesedett :

— Ádám Olivér vagyok s foglalkozásomra nézve az emberek azon fajához tartozom, kik ritkák, mint a fehér holló és ragyognak, mint a gyémánt: — Én költő vagyok! Szeretem Évit költői lelkem egész hevével: az ő szíve már úgy is az enyém, adja ön nekem a kezét!

— Aztán mondja csak, — szólt Sáfránné, — miye van magának?

— Nekem? Mindenem! Egy szívem, melyben az erények fákljai napokként ragyognak; egy keblem, melyben a szerelem örökzöldje a hűség csalogányával játszik; egy jövőm, melynek fénye vakít, mint a napé; egy . . .

(Folytatjuk.)

S Z I N H Á Z.

Flórika szerelme. E hó 15-én került bemutatásra *Moldován* nagyon is akadémikus ízű népszínműve. Sablonszerű, mint a mai népszínművek egyáltalában. (Kivétel csak Gárdonyi: *Bor* c. műve, mit helyesen nevezett szerzője: falusi történetnek.) Meséje: semmi. Volt benne néhány — nem népies — de raffinált szellemesség. A darabot néhány bájos oláh népdal s nemzeti tánc, meg a szereplők igyekezete mentette meg a teljes bukástól.

Burrián vendégszereplése. *Burrián*, kit mostanában a világ egyik legjobb tenoristájának tartanak, f. hó 17-én fellépett nálunk *Carmen*-ben. Közönségünk ritka műélvezetben részesült. Ő nem a hanggal brillírozik, hanem az éneket — nagyon helyesen — a játék és érzelem kifejezésére használja. Ajkáról a tisztán csengő melódiák mint gyöngyszemek peregtek s fülünk útján egyenesen szívünkbe lopták magukat. — Legközelebb ismét fel fog Váradon lépni *Faust*-ban.

Eleméri Klárka a Sárga csikóban. Amint viganójában s piros csizmáskájában a színpadra lépett, szépsége és kedves mosolya azonnal meghódította s elbájolta ismét a közönséget. A kritikus hácsik is fogva voltak. Valami névtelen varázs — talán a szépsége, vagy szendesége, avagy ábrándos tűzű szemei — megkötötte őket. — Egész estén zajos ünneplésben volt része. (Febr. 20.)

Somogyi Károly jubileuma. Színházunk derék igazgatója nemsokára 40 éves színészségének betöltését fogja ünnepelni. Ennek

fényes és méltó megünneplésére egy ünnepi bizottság alakult, mely bizottság a jubileumot nem csak helyi-, de országos érdekűvé kívánja tenni.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Váradí Antal. Városunknak nemsokára ismét egy illusztris vendége lesz: **Váradí Antal**, aki nemcsak sokoldalú poéta, de az «Ország-Világ» szerkesztője és a Szini-akadémia igazgatója is egyszemélyben. A nőegylet közelgő hangversenyén fog közreműködni, amikor is a nőegylet halálából díszes ezüst koszorúval fogja megtisztelni.

Deésy Alfréd dalai. — «Mi emberek mindnyájan költők vagyunk . . .» mondotta kevéssel halála előtt Revicky és teljes mértékben igaza volt. Nem vagyunk-e költők valamennyien, kik szeretiünk és csalódunk, nevetünk és sírunk e földnek nevezett sárgolyon? Lelkünk ráhangzó húr, mely a környező világunk minden benatására rezonnál. Érzelmünk hol lágyan hullámanak, mint nári nap hajnalán a Balaton, vagy borzalmas hullámokat vetnek, mint a szirokkótól korbácsolt Adria. Mindnyájan költők vagyunk. A tavasz első napos reggele s az őszi utolsó hervadó rózsája egyaránt poétákká tesz bennünket. Érzelmünk lágy melódiákká olvadnak fel s ilyenkor érezzük, hogy nagyobbat és szebbet tudnánk alkotni, mint a világ legnagyobb költői és zeneszéi. De nem tudjuk kifejezni, szavakba önteni s papírra vetni . . .

A mi kis bohém társaságunk egyik tagja a legforróbb szerkesztőségi munka közben elkezdett füttyörszteni egy dalt, majd lágy tenorján halkán dúdolta a szöveget is. Félbe hagytam az írást, letettem a tollat; valami ismeretlen érzés nyilallott a szívembe, valami tompa, név nélküli fájdalom űlt a lelkemre. . . . És a dal akkordjai csak szálltak fülelem át a szívembe s úgy tetszett, mintha irtatlan, öntudatlanul álmódózó tölgyesek között bolyonganék. — Hirtelen megkérdeztem barátomat:

— Miféle dal az, amit most énekeltél?

— Halálharang, a Deésy nótája.

— Igen? . . . S eszembe jutott, hogy már láttam az utcán, de akkor csak finom metszésű arcú és melankólikus tekintete tűnt fel nekem. — Es most . . . megnyílt előttem a lelke.

Deésy Alfréd poéta és zeneköltő egy személyben. Megírja az ihlet pillanatában egyszerű, naiv, balladikus szöveget s azoí mód rezonnál rájuk költői lelke és kíséretképen kialakul a melódikus zene. — Ez a zene óserőtől duzzad; olyan mint maga az óserdő, az irtatlan vadon. Majd viharként tombol, majd megzokog, mint a szellő. Nincs benne semmi iskolászerű, csak a saját gyönyörűségét keresi. Éppen ezért oly kedvesek előttünk a melódiái. Deésy valódi önmagának élő poéta-lélek . . .

. . . Most pedig, mint ismeretlen, bocsánatot kérek tőle, hogy az őszinte dicséret hangján szóltam felőle; bár tudom, hogy szerénységében ennyire is neheztelni fog.

—nyi—

Kérjük a kiadókat, hogy a náluk megjelent munkák egy példányát küldjék meg az „Előre”-nek.

Előfizetési felhívás.

Az »Előre« első hónapja letelt. Kérjük tehát azon t. előfizetőinket, kik nek e hó végén előfizetésük lejárt, — azt megújítani sziveskedjenek, hogy a lap szétküldésénél kellemetlen fennakadás ne történjék. —

Akik negyedévre, vagy hosszabb időre fizetnek elő, az előző számokat is megkapják.

Az „Előre“ hetenként minimum három-negyedívnyi terjedelemben jut a közönség elé; bár nagyon sajnáljuk, hogy még egy ideig nem engedi előfizetőink száma a nagyobb terjedelmet. Azonban mindent elkövetünk, hogy kis helyen élvezhető és változatost nyújtsunk olvasóinknak.

A szerkesztőség.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Sz. S. és **M.** Budapest. Megkaptuk. Köszönjük. — **P. L.** Helyben. A gázvilágításnál drágább a villamos világítás, mert az utóbbihoz szakértő szerelő és ezeket érő dinamók és motorok szükségesek. Ha azonban olcsó közeli vízierő áll rendelkezésre, akkor aránytalanul olcsóbbá lesz a villamos világítás. Ily módon világítják a Schaffhausen és Niagara vízésekhez közelfekvő városokat is. — **G. F.** Arad. Mindent várunk. — **B. J.** Helyben. Mi is hallottuk, hogy egyik helybeli lap úgynevezett

munkatársa — «Hátra» c. lapot fog indítani. Ez a szép jelszó — mint hallottuk — egyenértékű ama t. úr szellemi fejlődésének irányával. — **Cs. E.** Helyben. Lírai költeményeiben már az érzelem valódi hangjai csillannak meg. Csak még nagyon sokat kellene ciszfolódnok. Szerelmi lírájáról nem szólnak. — Legjobb volna, ha szerkesztőségünket felkeresné. — **Többeknek**, kik nem rendesen kajak meg példányaikat a posta útján, forduljanak egy levelező-lapon kiadóhivatalunkhoz.

A kiadóhivatal üzenete:

(Gyűjtőknek 5 előfizető után tiszteletpéldányt adunk. — Hirdetéseket felvesz a kiadó hivatal.)

MEGJELENIK
MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG:
Nagyvárad, Körös-utca 3.

Levelek és előfizetések
— ide címzendők. —

Előfizetési ára:

Egy évre 8 Kor.
Fél évre 4 „
Negyed évre. 2 „
Egy óra 70 fill.
Egy szám 20 fill.

SZENZÁCIÓS ÚJÍTÁS!

Háasz Manó női divatáruháza
NAGYVÁRAD.

Főüzlet: Zöldfa-utcán. Fióküzlet: „Amerikai áruház“ Fő-utca.

Minden vevőnek, aki tíz forint értékűt vásárol, bármely átadott fénykép után egy életnagyságu (60 cm. magas) művészesen kiállított hű fényképet készít **teljesen ingyen**, még akkor is, ha a bevásárlás apróbb részletekben történik. Csúppán a díszes keretért (passe partou) önköltségemet 1 frt 50 kr. számítom fel. Ezen életnagyságu ingyen fényképet magát, a világ egyetlen műintézete sem képes 10 forinton alul elkészíteni, a legesekélyebb vásárlásnál pénztáram egy fénykép-bont ad.